

Sporočilo za javnost ob mednarodnem dnevu telekomunikacij in informacijske družbe

Ljubljana, 17. maj 2016. Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo ob Mednarodnem dnevu telekomunikacij in informacijske družbe opozarja na prepočasen razvoj države Slovenije na področju digitalne družbe. Nevladne organizacije kot posebej problematična področja izpostavljajo nerazvitost odprte vlade, omejeno e-participacijo med volitvami, nezaupanje v varnost digitalnih storitev, digitalno izključenost ranljivih skupin, nizko stopnjo družbenih inovacij v digitalnem okolju in šibko politično podporo razvoju informacijske družbe v Sloveniji. Ključni razlog za našete težave se nahaja v pomanjkanju dialoga med različnimi deležniki na področju informacijske družbe in odsotnosti medsektorske vizije pri institucionalnem umeščanju področja v sistem vladnih resorjev ter posledičnega zagotavljanja javno-političnih mehanizmov za hitrejši razvoj digitalne družbe.

Ob mednarodnem dnevu telekomunikacij in informacijske družbe je Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, socialnimi podjetji in skupnostmi organizirala dogodek z naslovom »Problemi razvoja digitalne družbe v Sloveniji in kako jih reševati?«. Namen dogodka, ki je potekal v Rampa laboratoriju v Ljubljani, je bil širši javnosti predstaviti aktualne probleme razvoja informacijske družbe v Sloveniji, izpostaviti prispevek civilno družbenih organizacij pri njihovem naslavljanju ter opozoriti na pomen digitalnih tehnologij za kakovost življenja v okviru razprav o strateškem razvoju Slovenije do 2050. V okviru programa so se zvrstile okrogle mize z govorniki iz različnih sektorjev informacijske družbe in predavanja s prikazi praktičnih projektov.

V pilotni analizi mreže nevladnih organizacij, ki je med drugimi identificirala probleme razvoja informacijske družbe v Sloveniji, so anketirane organizacije kot najbolj problematične izpostavile nerazvitost odprte vlade in odprtih javnih podatkov, po katerih se Slovenija uvršča na zadnje mesto med državami članicami EU ter neustrezne pristope države k e-participaciji javnosti pri pripravi predpisov in podajanju pobud vladnim resorjem. Prav tako so kot problematične navedle zagotavljanje varnosti in zasebnosti digitalnih storitev, po uporabi katerih se Slovenija prav tako uvršča pod povprečje EU ter digitalno izključevanje ranljivih družbenih skupin. Dodaten problem se kaže tudi v nespodbudnem okolju za razvoj novih digitalnih storitev in prenosu javnih funkcij na področju informacijske družbe v sfero civilne družbe.

V pogovoru z naslovom »Problemi razvoja digitalne družbe v Sloveniji – pogled nevladnih organizacij« so govorniki med drugimi izpostavili pomen digitalnega prostovoljnega dela kot je npr. množicanje na spletu. Države, ki bodo neplačano družbeno koristno delo uporabnikov informacijsko-komunikacijskih tehnologij usmerile v ekonomsko koristne dejavnosti, bodo razvojno uspešnejše. Zato nevladne organizacije pričakujejo, da bo področje informacijske družbe predstavljalo pomemben segment nastajajoče Strategije razvoja Slovenije 2030 v povezavi z uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka. Govorniki so tudi izpostavili izzive na področju urejanja spletne dostopnosti za invalide oz. osebe z različnimi invalidnostmi, katerih delež se v Sloveniji giblje nekje med 12-13%, zato so kot ciljna skupina upravičeni do posebne pozornosti in prilagoditev dostopnosti svetovnega spleta oziroma spletnih strani, ki vsebujejo pomembne informacije za

državljanke. V praksi je primerov prilagoditev spletnih strani v Sloveniji malo in so preveč raznolike, da bi se lahko uveljavile kot standardiziran način predstavitve informacij za vse uporabnike kot to predvideva strateški dokument Digitalna Slovenija 2020. Na področju e-zdravja so govorci izpostavili povečanje preglednosti zdravstvenega sistema, ki bi moral voditi v radikalno preglednost. Področja, kjer predlagajo rešitve, so izboljšana javnost investicij v zdravstvu in delovanje e-zdravstvenega sistema na način, da posameznikom omogoča sprejemanje informiranih odločitev. Posebej je bila izpostavljena nezadostna preglednost delovanja Odbora za investicije v javne zdravstvene zavode. Prav tako so se govorci strinjali, da je za reševanje omejenih problemov na področju informacijske družbe potrebno izboljšati sistemsko financiranje delovanja nevladnih organizacij prek razvojno raziskovalnih programov, razpisov iz evropskih sredstev ter javnih razpisov na ministrstvih. Kadar so nevladne organizacije na javnih razpisih izključene kot upravičenci zaradi omejitvenih pogojev, je potrebno zagotoviti njihovo mesto v konzorcijih s prijaviteljem ter pozitivno oceniti prijavitelja, ki deluje v partnerstvu z NVO.

V okviru predstavitev projektov, s katerimi naslavljajo probleme digitalne družbe v Sloveniji, so nevladne organizacije izpostavile računalniško izobraževanje za osnovnošolske otroke, zakonodajni monitor za preglednost zakonodajnega postopka, odprte standarde, storitve in prosto programsko opremo, odprto brezžično omrežje Slovenije in prilagoditev Creative commons licenc slovenskemu pravnemu redu.

V okviru okrogle mize na temo medsektorskega sodelovanja pri naslavljanju problemov razvoja informacijske družbe v Sloveniji, so udeleženci opozorili na pomanjkanje vključujočega in trajnostnega civilnega dialoga med različnimi sektorji in deležniki na področju informacijske družbe (gospodarstvo, akademska sfera, politični odločevalci, nevladne organizacije in internetna javnost). Dosedanji poizkusi so se namreč izkazali bodisi za neučinkovite, bodisi za premalo legitimne (vključevalne).

Dodatne informacije:

Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo

Povšetova ulica 37, 1000 Ljubljana

tel.: 041 365 529, e-pošta: info@inepa.si

